

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Μέρλιν 5 ΑΘΗΝΑ, 10671

Πληροφορίες: ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΚΟΥΤΑΝΤΟΥ

Τηλ.: 2107446665

Email: chkoutadou@mou.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Προς:

ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ Υ.ΠΑΙ.Θ.,

ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Υπ' όψιν Νομίμου Εκπροσώπου

Υπεύθυνου Πράξης ΝΙΚΟΛΙΤΣΑ

ΠΡΕΦΑΝΤΗ

ΘΕΜΑ: Ένταξη της Πράξης «Προγράμματα δια βίου μάθησης για το περιβάλλον, την πράσινη οικονομία, τις ψηφιακές δεξιότητες και την επιχειρηματικότητα» με Κωδικό ΟΠΣ 6038668 στο Πρόγραμμα «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027»

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Το ν. 4622/2019 (Α' 133) για το «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
2. Το ν. 4914/2022 (Α' 61) για τη «Διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, σύσταση ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει.
3. Το π.δ. 77/2023 (Α' 130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».
4. Το π.δ. 79/2023 (Α' 131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών»
5. Την υπ' αριθ. Υ12/7-7-2023 (Β' 4403) Απόφαση Ανάθεσης αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση.
6. Το π.δ. 82/2023 (Α' 139) «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού -Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις»
7. Τις διατάξεις του ν. 4872/2021 (Α' 247) «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων απολιγνιτοποίησης και άλλες επείγουσες διατάξεις»
8. Την υπ' αριθ. 4434/18-1-2022 (Υ.Ο.Δ.Δ.΄ 20) Κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για το διορισμό Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, όπως ανανεώθηκε με την υπ' αριθ. 9296 ΕΞ 2025/20.01.2025 (Υ.Ο.Δ.Δ.΄ 16) Κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
9. Την υπ' αριθ. 653/17-01-2024 (Β' 462) Υ.Α «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και αντικατάσταση των υπουργικών αποφάσεων υπ' αριθ. 45903/ 04.05.2022 (Β' 2303) και υπ' αριθ. 25544/21.03.2023 (Β' 1957)» όπως τροποποιήθηκε από την υπ' αριθ. 162235/6-11-2024 (Β' 6143)
10. Την υπ' αριθ. 52552/20-05-2022 ΥΑ με θέμα «Τοποθέτηση Προϊσταμένου της Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ ΔΑΜ 2021-2027» (ΑΔΑ: 93ΜΟ46ΜΤΛΡ-ΤΟΣ).

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

11. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
12. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2025/1914 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2025 «Τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση στρατηγικών προκλήσεων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης».
13. Την Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής, CCI 2021EL16JTPR001/ 16.6.2022, για την έγκριση του προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» για στήριξη από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» στην Ελλάδα.
14. Την υπ' αριθ. C(2025) 5684 final 11.8.2025 εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης C(2022) 3943 για την έγκριση του Προγράμματος "Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027", με την οποία εγκρίθηκε η 1η Αναθεώρηση του Προγράμματος.
15. Την υπ' αριθ. 114947/29-11-2022 (Β' 6132) Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027».
16. Την υπ' αριθ. 110565/17-11-2022 με την (Β' 5958) Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ' αριθ. 8542/24-05-2024 (Β' 2855) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
17. Την υπ' αριθ. 115474/28-08-2024 (Β' 4921) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αρ. 114274/28.11.2022 απόφασης «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022, Α' 61)» (Β' 6131).
18. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.
19. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2832 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος.
20. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός - ΓΑΚ), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
21. Την Απόφαση 2012/21/ΕΕ της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 2011 για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος.
22. Την Ανακοίνωση 2012/C8/02 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος.
23. Την Ανακοίνωση 2016/C 262/01 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.
24. Τον προγραμματισμό έκδοσης προσκλήσεων σύμφωνα με το επικαιροποιημένο έντυπο Ε.Ι.1_1 του Συστήματος Διαχείρισης & Ελέγχου 2021-2027
25. Το υπ' αρ. πρωτ.67314 ΕΞ 2025/15.04.2025 έγγραφο του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Έγκριση τεύχους εξειδίκευσης υπ' αριθ. 36.1»
26. Την με αρ.πρωτ.85815 ΕΞ 2025/19-05-2025 Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027», για την έγκριση μέσω της 8ης Γραπτής Διαδικασίας, της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής της δράσης 4.8.1.
27. Το με αρ. πρωτ.115150/ΕΥΚΕ 4023/2-11-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων.
28. Το με αρ. πρωτ. 101270/ΕΥΚΕ3633/30-09-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. ΕΕ 651/2014»
29. Το με αρ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ1162/27-10-2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων»
30. Το με αρ. πρωτ. 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27-11-2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων» και ειδικότερα της συνημμένης σε αυτό επιστολής της ΕΥΚΕ με αρ. πρωτ. 31523/ΕΥΚΕ 446/19-3-2018.
31. Το με αρ. πρωτ. 8093/27-01-2023 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης «Αποστολή 3ης τεχνικής οδηγίας σχετικά με τη συμμόρφωση των δράσεων των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 με την Αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Do No Significant Harm-DNSH))
32. Το με αρ. πρωτ. 139545 / 21-12-2021 έγγραφο της ΕΥΘΥ «Μορφές συνεργασίας μεταξύ φορέων/αναθετωσών αρχών»
33. Το άρθρο 26B του ν.4368/2016 "Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 21/Α'/21.02.2016) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
34. Το από 21-05-2025 (Αρ.πρωτ. ΥΠΕΘΟΟ 87570 ΕΙ ΕΥΚΕ-ΧΕ 697/21.05.2025) ηλεκτρονικό μήνυμα της ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ στην ΕΥΚΕ-ΧΕ, για την αποστολή σχεδίου πρόσκλησης με τίτλο «Προγράμματα δια βίου μάθησης για το περιβάλλον, την πράσινη οικονομία, τις ψηφιακές δεξιότητες και την επιχειρηματικότητα».
35. Το με αρ. πρωτ. 93575 ΕΞ 2025/ ΥΠΕΘΟΟ 29-05-2025 ΕΥΚΕ-ΧΕ:697 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Διατύπωση γνώμης για ζητήματα κρατικών ενισχύσεων σχετικά με την Πρόσκληση «Προγράμματα δια βίου μάθησης για το περιβάλλον, την πράσινη οικονομία, τις ψηφιακές δεξιότητες και την επιχειρηματικότητα».

36. Το με αρ.πρωτ.4608/23-07-2025 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας Θρησκευμάτων και Αθλητισμού Ειδική Υπηρεσία Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υ.ΠΑΙ.Θ.Α (ΥΠΕΘΟΟ 23/07/2025 Α.Π. 131838 ΕΙ 2025 αριθμός εισερχόμενου της ΔΑ με θέμα: «Αίτημα παράτασης της ημερομηνίας λήξης υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο Πρόσκλησης του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση»».

37. Η από 24-07-2025 ηλεκτρονική αλληλογραφία της Διαχειριστικής Αρχής με την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.

38. Η με αρ.πρωτ. 135737 ΕΞ 2025/ ΥΠΕΘΟΟ 30.07.2025 Απόφαση (1ης) Τροποποίησης της Πρόσκλησης με τίτλο: «Προγράμματα δια βίου μάθησης για το περιβάλλον, την πράσινη οικονομία, τις ψηφιακές δεξιότητες και την επιχειρηματικότητα» (ΑΔΑ: Ε988Η-208) ως προς την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων.

39. Το από 11.09.2025 (id.78487) υποβληθέν ΤΔΠ από τον Δικαιούχο.

40. Την από 18.09.2025 Αποστολή Επικοινωνίας από τον δικαιούχο μέσω ΟΠΣ με συμπληρωμένη την Λίστα Ελέγχου ΚΕ.

41. Το από 18.9.2025 μήνυμα (email) της Διαχειριστικής Αρχής «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» (Αρ.πρωτ.ΥΠΕΘΟΟ 162681 ΕΙ 18.9.2025 ΕΥΚΕ-ΧΕ 1224) με θέμα: Διατύπωση γνώμης για ζητήματα κρατικών ενισχύσεων σχετικά με την Πράξη ΟΠΣ: 6038668 με τίτλο "Προγράμματα δια βίου μάθησης για το περιβάλλον, την πράσινη οικονομία, τις ψηφιακές δεξιότητες και την επιχειρηματικότητα".

42. Το με αρ.πρωτ.166954/ ΕΞ 2025/ ΥΠΕΘΟΟ 24.09.2025 έγγραφο της Δ.Α. του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» με θέμα: Συμπληρωματικά στοιχεία για την εξέταση της πρότασης «Προγράμματα δια βίου μάθησης για το περιβάλλον, την πράσινη οικονομία, τις ψηφιακές δεξιότητες και την επιχειρηματικότητα», κωδ.ΟΠΣ 6038668.

43. Το με αρ.πρωτ.169652/ ΕΞ 2025/ ΥΠΕΘΟΟ 29.09.2025/ ΕΥΚΕ-ΧΕ: 1224 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: Διατύπωση γνώμης για ζητήματα κρατικών ενισχύσεων σχετικά με την Πράξη με τίτλο:«Προγράμματα δια βίου μάθησης για το περιβάλλον, την πράσινη οικονομία, τις ψηφιακές δεξιότητες και την επιχειρηματικότητα»

44. Το από 2.10.2025 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Δικαιούχου με αίτημα παράτασης της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων έως 6.10.2025.

45. Την από 03.10.2025 αποστολή επικοινωνίας του Δικαιούχου μέσω ΟΠΣ και επισύναψη των αιτηθέντων συμπληρωματικών στοιχείων.

46. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης όπως αυτό καταγράφεται στα έγγραφα τεκμηρίωσης της αξιολόγησης της πρότασης και ειδικότερα στη Λίστα ελέγχου πληρότητας & επιλεξιμότητας της πρότασης (ΛΕΠ) id 86203/22.09.2025 και στο Φύλλο Αξιολόγησης Πράξης (ΦΑΠ) id 87713/06.10.2025, όπως αυτά αποτυπώνονται στο ΟΠΣ – ΕΣΠΑ.

47. Την με αρ. πρωτ. 174792 ΕΞ 2025/ ΥΠΕΘΟΟ 06.10.2025 θετική εισήγηση ένταξης της πράξης του προϋσταμένου της Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ ΔΑΜ.

48. Την με αρ.πρωτ.175110 ΕΞ 2025/08.10.2025 θετική εισήγηση ένταξης της πράξης του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης.

Αποφασίζει

την Ένταξη της Πράξης «Προγράμματα δια βίου μάθησης για το περιβάλλον, την πράσινη οικονομία, τις ψηφιακές δεξιότητες και την επιχειρηματικότητα» με Κωδικό ΟΠΣ 6038668 στο Πρόγραμμα «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027» και στην Προτεραιότητα «Δίκαιη Εργασιακή Μετάβαση»

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από το Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση.

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/MIS (ΟΠΣ):	6038668
2. Κωδικός COFOG2	09.5 - Εκπαίδευση μη οριζόμενη σε εκπαιδευτικό επίπεδο
3.Δικαιούχος:	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ Υ.ΠΑΙ.Θ., ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
4.Κωδικός Δικαιούχου:	1090214
5.Φυσικό αντικείμενο της πράξης: Η πράξη αφορά ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα δια βίου μάθησης που θα παρέχει υπηρεσίες εκπαίδευσης και συμβουλευτικής σε ενήλικες έως 65 ετών στις περιοχές Δίκαιης Μετάβασης (Δυτική Μακεδονία, περιοχή Μεγαλόπολης (και όμορων Δήμων), νησιά Βορείου & Νοτίου Αιγαίου και Κρήτη). Στόχος είναι η υποστήριξη της μετάβασης από την εκπαίδευση στην απασχόληση για τον τοπικό πληθυσμό, με έμφαση στο νέο περιβάλλον της πράσινης οικονομίας και του ψηφιακού μετασχηματισμού. Το πρόγραμμα θα χρηματοδοτήσει μια δέσμη δράσεων δια βίου μάθησης σε κρίσιμες θεματικές: περιβαλλοντική εκπαίδευση, πράσινη οικονομία, ψηφιακές δεξιότητες και επιχειρηματικότητα. Μέσω ενιαίας δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, θα αναπτυχθεί μια σύγχρονη ψηφιακή πλατφόρμα εκπαίδευσης και θα υλοποιηθούν καινοτόμες εκπαιδευτικές δραστηριότητες τόσο διαδικτυακά όσο και με φυσική παρουσία. Οι κύριες δράσεις περιλαμβάνουν εξατομικευμένη συμβουλευτική σταδιοδρομίας (διαγνωστικές συνεδρίες, mentoring), προγράμματα κατάρτισης σε πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες (δια ζώσης σεμινάρια και e-learning μαθήματα), προσομοιώσεις εργασιακής εμπειρίας και τοποθετήσεις σε πραγματικές συνθήκες, καθώς και εργαστήρια επιχειρηματικότητας και διαγωνισμούς επιχειρηματικών ιδεών. Παράλληλα, θα δημιουργηθούν δίκτυα συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών φορέων και επιχειρήσεων και θα υποστηριχθούν «κοινότητες μάθησης» μεταξύ των συμμετεχόντων, ώστε οι ωφελούμενοι να ανταλλάσσουν εμπειρίες και γνώση σε ομάδες με κοινά ενδιαφέροντα. Βασικοί στόχοι της πράξης είναι η αναβάθμιση των προσόντων των ωφελουμένων (σε τομείς αιχμής για τη μετάβαση, όπως οι ψηφιακές τεχνολογίες και οι πράσινες πρακτικές) και η βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους. Μέσω του προγράμματος, οι συμμετέχοντες θα ενισχύσουν τις δεξιότητες και την εμπειρία τους, γεφυρώνοντας το χάσμα μεταξύ θεωρητικής εκπαίδευσης και απαιτήσεων της αγοράς εργασίας. Ταυτόχρονα, η πράξη στοχεύει στη μείωση της ανεργίας των νέων στις περιοχές παρέμβασης και στην υποστήριξη της οικονομικής διαφοροποίησης στις τοπικές κοινωνίες που πλήττονται από τη μετάβαση (απολιγνιτοποίηση, ενεργειακή αλλαγή κ.ά.). Συνολικά προβλέπεται να ωφεληθούν περίπου 8.000 άτομα από όλες τις στοχευόμενες περιοχές, αριθμός που αντανάκλα μια εκτεταμένη παρέμβαση με ουσιαστικό αντίκτυπο. Με τον τρόπο αυτό, η πράξη χρηματοδοτεί δράσεις που θα συμβάλουν	

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

άμεσα στην οικοδόμηση ενός ανθρώπινου δυναμικού με δεξιότητες κατάλληλες για τη δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση, ενισχύοντας παράλληλα την κοινωνική συνοχή και ανταποκρινόμενη στις προτεραιότητες της πρόσκλησης 4.8.1.

6. Παραδοτέα πράξης:

Τα παραδοτέα της Πράξης, ανά Πακέτο Εργασίας(ΠΕ), είναι, ενδεικτικά, τα εξής:

- ΠΕ1 - Ανάπτυξη εργαλείων, υποδομών, εκπαιδευτικού υλικού και συστήματος παρακολούθησης: Λειτουργική ψηφιακή πλατφόρμα μάθησης, Σύστημα παρακολούθησης του έργου(MIS), Έκθεση αναγκών και σχεδιασμού συστήματος παρακολούθησης, Αναλυτικά προγράμματα σπουδών, Εκπαιδευτικό υλικό (θεματικό και υποστηρικτικό), Εγχειρίδια διαδικασιών του έργου (Σύστημα επιλογής ωφελούμενων), Υλικοτεχνική υποδομή για τις διά ζωής δράσεις.
- ΠΕ2 - Παροχή Υπηρεσιών στους Ωφελούμενους: Συνεδρίες συμβουλευτικής, Ημερίδες (Ημέρες καριέρας), Κύκλοι προγραμμάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων, Κύκλοι προγραμμάτων προσομοίωσης εργασιακής εμπειρίας, Κύκλοι προγραμμάτων ανάπτυξης και υποστήριξης επιχειρηματικότητας, Διαγωνισμοί/Βραβεύσεις, Εκθέσεις αποτελεσμάτων δράσεων δικτύωσης, Εκθέσεις αποτελεσμάτων λειτουργίας των κοινοτήτων μάθησης, Συμμετέχοντες σε πρόσθετα προγράμματα ΔΒΜ.
- ΠΕ3 - Δημοσιότητα: Σχέδιο Δημοσιότητας, Ενημερωτικό υλικό (φυλλάδια, αφίσες, βίντεο, αναρτήσεις, social media, ηλεκτρονικά τεκμήρια κ.α.), Θεματικές Εκδηλώσεις (αναφορές, φωτογραφικό υλικό,κα), Ημερίδες έναρξης/λήξης, Απολογιστική έκθεση δημοσιότητας.
- ΠΕ4 - Τεχνική Υποστήριξη και Εσωτερική Αξιολόγηση: Αναφορές προόδου(Μηνιαίες/Τριμηνιαίες), Σχέδιο εσωτερικής Αξιολόγησης, Ενδιάμεσες και τελικές εκθέσεις αξιολόγησης.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΠΡΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ (για ΕΚΤ, ΕΤΠΑ)	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
EECO01	Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων	Άτομα	Δεν εφαρμόζεται	8.000,00
PSO743	Άτομα (16-66+) που παρακολούθησαν προγράμματα διά	Αριθμός	Δεν εφαρμόζεται	8.000,00

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7.	Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η 01/06/2026 .
8.	Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η 31/12/2029 .
9.	Η ανάληψη της υποχρέωσης για τα κρίσιμα υποέργα πραγματοποιείται έως 30/06/2026.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	10.000.000,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	0,00
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	10.000.000,00
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ	10.000.000,00

10. Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης ανέρχεται σε **10.000.000,00 €**

Ο δικαιούχος θα πρέπει να διασφαλίσει ότι:

- Το σύνολο της πράξης θα υλοποιηθεί μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας του ν.4412/2016.
- Το σύνολο των παραγόμενων αποτελεσμάτων της Πράξης όπως π.χ. (Ανάπτυξη εργαλείων, υποδομών, εκπαιδευτικού υλικού και συστήματος παρακολούθησης) θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για τις ανάγκες υλοποίησης της και όχι για οικονομική δραστηριότητα.
- Εφόσον στην πράξη περιλαμβάνεται προμήθεια εξοπλισμού, ο οποίος θα παραμείνει στην κυριότητα του δικαιούχου ή του αναδόχου μετά την ολοκλήρωση του έργου, είναι αναγκαίο να διασφαλισθεί ότι από το πρόγραμμα θα καλυφθούν μόνον οι δαπάνες απόσβεσης του εξοπλισμού αυτού για το χρονικό διάστημα που θα διαρκέσει η παροχή των υπηρεσιών στο πλαίσιο της πράξης.

13. Η πληρωμή της πράξης γίνεται με άμεση πληρωμή Το είδος πληρωμής καθίσταται δεσμευτικό για όλες τις σχετιζόμενες πληρωμές της πράξης.

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

14. Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων **ανέρχεται σε 10.000.000,00 €**

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ ΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
Ε8457	-		ΝΑΙ	10.000.000,00

* Ο κωδικός εναρίθμου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

15. Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη, η οποία προτείνεται για εγγραφή στο ΠΔΕ **ανέρχεται σε 10.000.000,00 €**.

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της.

Αναφορικά με τους ωφελούμενους της Πράξης:

i. Εφόσον ωφελούμενοι της Πράξης είναι φυσικά πρόσωπα, (π.χ. άνεργοι ή εργαζόμενοι επιχειρήσεων), αυτοί δεν εμπίπτουν στην έννοια της «επιχείρησης» και άρα δεν τίθενται ζητήματα κρατικών ενισχύσεων.

Οι δράσεις κατάρτισης θα μπορούσαν ενδεχομένως να παρέχουν έμμεσα οφέλη προς επιχειρήσεις, εφόσον οι υπηρεσίες κατάρτισης απευθύνονται σε εργαζόμενους επιχειρήσεων, καθώς χωρίς να επωμίζονται το σχετικό κόστος βελτιώνεται το γνωστικό και επιχειρησιακό επίπεδο του στελεχιακού τους δυναμικού, και άρα υφίσταται παροχή πλεονεκτήματος.

Ωστόσο, στην περίπτωση που τα προγράμματα κατάρτισης αφορούν στα αντικείμενα της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, της πράσινης οικονομίας, των ψηφιακών δεξιοτήτων και της επιχειρηματικότητας, και τα αντικείμενα αυτά καλύπτουν οριζόντια το σύνολο της οικονομίας, δηλαδή απευθύνονται σε εργαζόμενους από πολλές ειδικότητες και τομείς της οικονομίας, το μέτρο δεν δύναται να θεωρηθεί επιλεκτικό ως προς συγκεκριμένες επιχειρήσεις ή ομίλους επιχειρήσεων, αλλά μέτρο το οποίο απευθύνεται απευθείας σε εργαζόμενους και ως εκ τούτου οι επιχειρήσεις που απασχολούν τους εργαζόμενους, οι οποίοι θα λάβουν την ανωτέρω κατάρτιση, δεν διαφαίνεται να είναι αποδέκτες πλεονεκτήματος (Ανακοίνωση για την έννοια της κρατικής ενίσχυσης, 2016/C 262/01, παρ. 118) και συνεπώς να μην υφίσταται ζήτημα κρατικής ενίσχυσης.

Εφόσον οι παρεχόμενες υπηρεσίες καλύπτουν όλο το φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας (το σύνολο των κλάδων και τομέων της οικονομίας χωρίς επιλεκτική μεταχείριση καμίας επιχείρησης ή κλάδου επιχειρήσεων) και οι ωφελούμενοι επιλεγούν χωρίς διακρίσεις, ισότιμα και με ίδιους όρους μπορούν εφόσον το επιθυμούν να λάβουν τις εν λόγω υπηρεσίες, τότε η δράση για τους λήπτες-ωφελούμενους των υπηρεσιών δύναται να υποστηριχθεί ότι δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.

Επισημαίνεται ότι, με σκοπό την αποτροπή αποκόμισης οποιουδήποτε έμμεσου πλεονεκτήματος υπέρ των επιχειρήσεων στις οποίες απασχολούνται οι δυνητικοί ωφελούμενοι της Πράξης, οι εν λόγω επιχειρήσεις δεν θα πρέπει να συμμετέχουν σε κανένα στάδιο της υλοποίησής της. Επιπλέον θα πρέπει η επιλογή των εργαζομένων να πραγματοποιείται με διαφάνεια χωρίς διακρίσεις, με την εφαρμογή αντικειμενικού συστήματος μοριοδότησης ώστε να διασφαλίζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης προς όλους.

ii. Αντιθέτως, στην περίπτωση που στους δυνητικούς ωφελούμενους της Πράξης περιλαμβάνονται και αυτοαπασχολούμενοι, οι οποίοι λογίζονται ως επιχειρήσεις, ή στην περίπτωση που κατά τη διάρκεια της πράξης οι συμμετέχοντες αναπτύσσουν επιχειρηματικά σχέδια και προβαίνουν στην έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδέχεται να ανακύψουν θέματα κρατικών ενισχύσεων. Στην περίπτωση που οι επιχειρήσεις-ωφελούμενοι λαμβάνουν εξατομικευμένες υπηρεσίες χωρίς αντίτιμο (π.χ. εξατομικευμένη συμβουλευτική σταδιοδρομίας, διαγνωστικές συνεδρίες, mentoring), ενδέχεται να ανακύψουν ζητήματα κρατικών ενισχύσεων, τα οποία δύναται να αντιμετωπισθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023. Στην περίπτωση αυτή, ο φορέας που χορηγεί την ενίσχυση πρέπει:

- i. να αναπτύξει μεθοδολογία καθορισμού του ποσού της ενίσχυσης ανά είδος υπηρεσίας,
- ii. να λαμβάνει από τις ενισχυόμενες επιχειρήσεις, προτού τους χορηγήσει την αιτούμενη ενίσχυση, υπεύθυνη δήλωση σχετικά με το ύψος των ενισχύσεων de minimis που έχουν λάβει τα 3 τελευταία έτη (σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση) και να ελέγχει ότι με την χορηγούμενη έμμεση ενίσχυση δεν υπάρχει υπέρβαση των 300.000,00€ στην ίδια περίοδο,
- iii. να ελέγχει ότι η ενισχυόμενη επιχείρηση πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων του Κανονισμού Ε.Ε. 2023/2831,
- iv. έπειτα από την χορήγηση της ενίσχυσης να γνωστοποιεί εγγράφως σε εκάστη επιχείρηση το ποσόν της ενίσχυσης (έμμεσης) την οποία έχει λάβει σημειώνοντας ότι είναι ενίσχυση De Minimis,
- v. να ενημερώνει με τα σχετικά ποσά και τα στοιχεία των επιχειρήσεων τη βάση δεδομένων μέσω του ΠΣΣΕΗΣ (Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας) <https://www.sorefsis.gr>.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Πίνακας Αποδεκτών:

Συνημμένα:

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Απόφασης Ένταξης
- Εγκεκριμένο ΤΔΠ
- Ειδικό Όροι / Ειδικές Υποχρεώσεις Δικαιούχων Πράξεων ΕΚΤ+/ΤΔΠ

Κοινοποίηση:

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, Νίκης 5-7, Αθήνα (κοινοποιείται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ)
2. Φορέας Χρηματοδότησης - (10107004 – Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού).
3. Εθνική Αρχή Συντονισμού ΕΣΠΑ (κοινοποιείται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ)

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο Αν.Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
2. Γραφείο Διοικητή Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης
3. Γραφείο Προϊστάμενου Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ ΔΑΜ
4. Μονάδες Α1, Α2, Β2 Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ ΔΑΜ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «Προγράμματα δια βίου μάθησης για το περιβάλλον, την πράσινη οικονομία, τις ψηφιακές δεξιότητες και την επιχειρηματικότητα» αναλαμβάνει να τηρήσει τις παρακάτω υποχρεώσεις :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρεί την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση, την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες, λαμβάνοντας υπόψη το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης, καθώς και να τηρεί την προθεσμία ενεργοποίησης του/των υποέργων τα οποία θεωρούνται κρίσιμα για την υλοποίηση της πράξης και για τα οποία η διαχειριστική αρχή έχει ορίσει προθεσμία για την ενεργοποίησή τους.

Τυχόν αποκλίσεις από τους όρους της απόφασης ένταξης ή του χρονικού προγραμματισμού της εκτέλεσης του/των υποέργου/ων, όπως προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης δύναται να επιφέρει την επιβολή λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης, εφόσον οι εν λόγω αποκλίσεις κριθούν αδικαιολόγητες ή δεν υλοποιηθούν τα διορθωτικά μέτρα εντός της ταχθείσας περιόδου συμμόρφωσης.

- (ii) Να διασφαλίζει το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό.
- (iii) [Να διασφαλίζει τη λειτουργία και συντήρηση της πράξης επένδυσης σε υποδομές ή παραγωγική επένδυση, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.]
- (iv) [Να λαμβάνει έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης / τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων.]
- (v) [Να υποβάλλει αίτημα εξέτασης στη ΔΑ/ΕΦ για τροποποίηση του Τεχνικού Παραρτήματος Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα και να λαμβάνει την έγκρισή του]
- (vi) Να ενημερώνει έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) σχετικά με την εξέλιξη της πράξης και να αποστέλλει όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- (vii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣ με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιεί και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης, τα δεδομένα χρηματοοικονομικής διαχείρισης, παρακολούθησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και δεικτών, επαληθεύσεων και ελέγχων, αξιολόγησης πράξεων και γενικότερα τα δεδομένα που διασφαλίζουν τη διαδρομή ελέγχου της πράξης.
- (viii) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΟΠΣ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιεί διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.
- (ix) Ο δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Τα δεδομένα δεικτών, κατά περίπτωση απολογίζονται ανά φύλο (άνδρες-γυναίκες).
- (x) Ο Δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Τα δεδομένα δεικτών, κατά περίπτωση απολογίζονται ανά φύλο (άνδρες-γυναίκες).

Για πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+ και το ΤΔΜ για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων μεμονωμένων συμμετεχόντων (microdata), ο Δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Για τις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+ και το ΤΔΜ, τα δεδομένα όλων των κοινών δεικτών συμμετεχόντων του Παραρτήματος Ι του Καν. (ΕΕ) 2021/1057 και του Παραρτήματος ΙΙΙ του Καν (ΕΕ) 2021/1056 πρέπει να αναλύονται ανά φύλο.»

Στους ειδικούς όρους: ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΤ+ και ΤΔΜ περιγράφονται αναλυτικότερα οι απαιτήσεις για τη συλλογή των δεδομένων δεικτών. Οι δικαιούχοι έχουν την ευθύνη τήρησης των ειδικών υποχρεώσεων και στις περιπτώσεις που η συλλογή των δεδομένων συμμετεχόντων διενεργείται από τους φορείς υλοποίησης ή παρόχους των πράξεων (π.χ. Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης).

(χι) Άλλες πληροφορίες

3. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Όταν ο δικαιούχος υπέχει θέση «Εκτελούντος την Επεξεργασία» οφείλει:

- (i) Να είναι σε γνώση του και να συμμορφώνεται με την ισχύουσα ενωσιακή και κοινοτική νομοθεσία και ειδικότερα: τον Καν. 679/2016 «Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων», τον ν. 4624/2019 (Α' 137 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις και τις σχετικές οδηγίες και αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
- (ii) Να αναλάβει πλήρως τις υποχρεώσεις που απορρέουν, όσον αφορά στην προστασία και ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυχόν θα υποβάλλει σε επεξεργασία ή/και περιέλθουν καθ' οιανδήποτε τρόπο σε γνώση του κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του και να συμμορφώνεται πλήρως προς τις οδηγίες και υποχρεώσεις που θέτει ο «Υπεύθυνος Επεξεργασίας»
- (iii) Να διασφαλίζει ότι πρόσβαση στα ανωτέρω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα έχουν μόνο τα εντεταλμένα στελέχη του, που θα εξουσιοδοτηθούν να επεξεργαστούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και θα αναλάβουν δέσμευση τήρησης εμπιστευτικότητας. Δεν προσλαμβάνει άλλον εκτελούντα την επεξεργασία χωρίς προηγούμενη ειδική ή γενική γραπτή άδεια του υπευθύνου επεξεργασίας
- (iv) Να θέτει στη διάθεση του υπευθύνου επεξεργασίας κάθε απαραίτητη πληροφορία προς απόδειξη της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που του αναλογούν και επιτρέπει και διευκολύνει τους ελέγχους που διενεργούνται.
- (v) Να λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο για να διασφαλίσει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία θα επεξεργαστεί περιορίζονται στα ελάχιστα αναγκαία που απαιτούνται σε σχέση με τους σκοπούς που καθορίζονται.
- (vi) Να διατηρεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για περίοδο που περιορίζεται από την περίοδο που απαιτείται από το σκοπό της επεξεργασίας.
- (vii) Να ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων για τον σκοπό και τη νομική βάση της επεξεργασίας, τους αποδέκτες των δεδομένων και τις τυχόν διαβιβάσεις τους καθώς και το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων τους.
- (viii) Να εφαρμόζει πολιτικές, διαδικασίες, καθώς και οργανωτικά και τεχνικά μέσα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων και των διαδικασιών διαχείρισης ασφάλειας πληροφοριών ώστε να αποφεύγεται τυχόν παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, μη εξουσιοδοτημένη αποκάλυψη, μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και άλλες παράνομες ή μη εξουσιοδοτημένες μορφές επεξεργασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

4. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.

- (ii) Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις πραγματικές δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος ή στον Ενδιάμεσο Φορέα, μέσω των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.
- (iii) Να υποβάλλει (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά στον ΕΦ) και στην Λογιστική Αρχή, μετά την ολοκλήρωση της πράξης στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.

5. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτει στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, Λογιστική, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα του, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης του δικαιούχου και τυχόν αναδόχων του, και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

6. ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- i. Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ή εναλλακτικά ο ΕΦ) στην ιστοσελίδα που παρέχονται πληροφορίες για το Πρόγραμμα ή /και στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. 1060/2021, και στον οποίο αναφέρονται:

- η επωνυμία του δικαιούχου [και στην περίπτωση δημοσίων συμβάσεων η επωνυμία του αναδόχου], [και εάν ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο το ονοματεπώνυμό του],
- [ο αριθμός ταυτοποίησης του μητρώου αλιευτικού στόλου της Ένωσης για πράξεις του ΕΤΘΑΥ που σχετίζονται με αλιευτικό σκάφος]
- ο τίτλος, ο σκοπός και τα αναμενόμενα ή πραγματικά επιτεύγματα της πράξης,
- η ημερομηνία έναρξης της πράξης και η αναμενόμενη ή πραγματική ημερομηνία ολοκλήρωσής της,
- το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης,
- η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεωτοπισμός για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα,
- [η τοποθεσία του δικαιούχου εάν πρόκειται για κινητές μονάδες ή πράξεις που καλύπτουν πολλές τοποθεσίες] ή [την περιφέρεια επιπέδου Nuts 2 στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο],
- τον τύπο της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 1060/2021.

[Το ονοματεπώνυμο του δικαιούχου φυσικού προσώπου και ο αριθμός ταυτοποίησης του μητρώου αλιευτικού σκάφους διαγράφονται δύο έτη μετά την ημερομηνία της αρχικής δημοσίευσής τους.]

- ii. Να λαμβάνει όλα τα μέτρα προβολής και επικοινωνίας που προβλέπονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού 1060/2021 και ειδικότερα:
- α) Να παρέχει στον επίσημο ιστότοπο που διατηρεί, εάν διατηρεί, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσής του σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και αναφορά της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση
- β) Να παρέχει δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες
- γ) [Να αναρτά ανθεκτική πλάκα ή πινακίδα, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, αμέσως μόλις ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση πράξεων που περιλαμβάνουν φυσικές επενδύσεις ή μόλις εγκατασταθεί εξοπλισμός που έχει αγοραστεί, σε πράξεις

- που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 500.000 ευρώ,
- πράξεις που στηρίζονται από το ΕΚΤ+ το ΤΔΜ, το ΕΤΘΑΥ, το ΤΕΑ ή το ΜΔΣΘ, των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 100.000 ευρώ.

Οι ανθεκτικές πλάκες ή πινακίδες, σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΧ του Καν. 1060/2021 και παρουσιάζουν το έμβλημα της Ένωσης.]

δ) [Να τοποθετεί αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, σε τοποθεσία που είναι σαφώς ορατή στο κοινό, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανσης της στήριξης από τα ταμεία, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.]

ε) [Να διασφαλίσει ότι, όταν ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο, στο μέτρο του δυνατού, ότι οι κατάλληλες πληροφορίες με την επισήμανση της στήριξης από τα Ταμεία, είναι διαθέσιμες σε τοποθεσία που είναι ορατή στο κοινό ή μέσω ηλεκτρονικής εικόνας. Όταν ο δικαιούχος του ΕΚΤ+ είναι φυσικό πρόσωπο ή για πράξεις που στηρίζονται στο πλαίσιο του ειδικού στόχου του άρθρου 4, παρ. 1 στοιχείο ιγ) του Καν. ΕΚΤ+, δεν ισχύει η εν λόγω απαίτηση.]

στ) [Να διοργανώνει εκδήλωση ή δραστηριότητα επικοινωνίας, με τη συμμετοχή της Επιτροπής και της αρμόδιας διαχειριστικής αρχής, σε εύθετο χρόνο, για πράξεις στρατηγικής σημασίας και πράξεις των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 10 εκ. ευρώ.]

ζ) [Να διασφαλίζει ειδικές απαιτήσεις για τη δημόσια προβολή πληροφοριών σχετικά με τη στήριξη από τα Ταμεία, για πράξεις που στηρίζονται από το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ, που μπορεί να προσδιορίζονται στην Απόφαση Ένταξης, όταν αυτό δικαιολογείται για λόγους ασφάλειας και δημόσιας τάξης σύμφωνα με το άρθρο 69, παρ. 5 του Καν. 1060/2021.]

η) [Να εξασφαλίζει διαμέσου των συμβατικών ρητρών ότι οι τελικοί αποδέκτες πράξεων χρηματοδοτικών μέσων, συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της ανάρτησης ανθεκτικών πλακών ή πινακίδων.]

θ) Ο δικαιούχος όταν απευθύνει με τη σειρά του πρόσκληση για δράσεις που πρέπει να ενημερωθεί το ευρύ κοινό υποχρεούται να υποβάλει παράλληλα τα σχετικά στοιχεία και στο ΟΠΣ για να είναι εφικτή η έγκαιρη ενημέρωση του site του ΕΣΠΑ από το ΟΠΣ.

7. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα πέντε (5) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιείται η τελευταία πληρωμή προς το δικαιούχο ή για την περίοδο που προσδιορίζεται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων (για πράξεις ήσσονος σημασίας). Η ΔΑ ενημερώνει τον δικαιούχο για την ημερομηνία έναρξης της περιόδου διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτοτύπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά στον ΕΦ) το έντυπο Ε.Ι.1_7 «Κατάλογος εγγράφων για την τήρηση φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή υπό την οποία θα τηρούνται, το αργότερο με την υποβολή του πρώτου Δελτίου Δήλωσης Δαπάνης.
- (iii) [Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά τον ΕΦ)]
- (iv) [Να τηρεί τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:
 - α) Για πράξεις επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:
 - ✓ παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
 - ✓ αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα

- ✓ ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την ΔΑ. (Στην περίπτωση που η υποχρέωση τήρησης των μακροχρονίων δεσμεύσεων μεταβιβάζεται σε άλλο φορέα, αυτός προσδιορίζεται και η υποχρέωση αφορά αυτόν τον φορέα).

8. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Οι δικαιούχοι των εν λόγω πράξεων, πέραν των γενικών υποχρεώσεων δικαιούχων (Παράρτημα Ι), αναλαμβάνουν επιπλέον την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

A. Χρονικό Πλαίσιο υποβολής στοιχείων στο ΟΠΣ

1. Να υποβάλλουν στο ΟΠΣ το σύνολο όλων των συλλεχθέντων απογραφικών δελτίων εισόδου και εξόδου για κάθε ωφελούμενο συμμετέχοντα, το αργότερο εντός δύο (2) μηνών (60 ημέρες) από την είσοδο και έξοδο των συμμετεχόντων, αντίστοιχα.

2. Να υποβάλλουν το Δελτίο Δήλωσης Επίτευξης Δεικτών Πράξης κάθε έξι μήνες.

B. Συλλογή δεδομένων

1. Να εξασφαλίσουν ότι οι συμμετέχοντες ενημερώνονται σχετικά με τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους σε ό,τι αφορά την απαιτούμενη ορθή συμπλήρωση του συνημμένου ερωτηματολογίου/ απογραφικού δελτίου και ειδικότερα για τους σκοπούς για τους οποίους τηρούνται τα δεδομένα τους, καθώς και για τις ρυθμίσεις που εφαρμόζονται για την προστασία τους από τους φορείς που τα επεξεργάζονται.

2. Να εξασφαλίσουν ότι κάθε συμμετέχων/ωφελούμενος συμπλήρωσε απογραφικό δελτίο εισόδου, κατά την έναρξη συμμετοχής του (είσοδο) στην πράξη και απογραφικό δελτίο εξόδου κατά την έξοδό του από αυτήν.

Ως είσοδος στην πράξη (έναρξη συμμετοχής) ορίζεται η έναρξη στην λίστα των ωφελομένων.

Ως έξοδος από την πράξη (ολοκλήρωση/λήξη της συμμετοχής) ορίζεται η ολοκλήρωση των επιλεγέντων κύκλων προγραμμάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων (με ή χωρίς πιστοποίηση).

Η συλλογή των απογραφικών δελτίων εισόδου και εξόδου (συμπληρωμένα ερωτηματολόγια) σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή διενεργείται από τον δικαιούχο.

3. Να προβαίνουν σε όλες τις απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες προκειμένου να εξασφαλίζεται η συμπλήρωση των απογραφικών δελτίων με πληρότητα και εγκυρότητα σε όλα τα πεδία, πριν την υποβολή τους στο ΟΠΣ.

4. Να διατηρούν τα δεδομένα/απογραφικά δελτία στο σύστημα πρώτης καταχώρησης που είναι εγκατεστημένο στον δικαιούχο, για διάστημα πέντε (5) ετών από την 31 Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιείται η τελευταία πληρωμή από τη διαχειριστική αρχή προς το δικαιούχο.